

HOPS-lomakkeen täyttöohje ja hyvän kirjaamisen käytäntöjä

- Keskity vahvuuksiin! Opiskelijat kyllä yleensä hyvin tietävät mitä eivät vielä osaa, mutta eivät osaa sanoittaa asioita, joita jo osaavat.
- Jos oppilaalla on jokin puuttuva/puutteellinen taito, keskittykää tilanteisiin, joissa haastava asia sujuu - onnistumiset esiin!
- HOPS-keskustelun ydin: Lähtötilanne - minne ollaan menossa - mitä reittiä - päästiinkö haluttuun paikkaan?
- HOPSiin tulisi kirjata
 - opiskelijan vahvuudet
 - oppimisvalmiudet
 - kiinnostuksen kohteet
 - onnistumisen hetket
 - haasteet ja tuen tarpeet kouluarjessa
 - pedagogiset ratkaisut tarvittavaan tukeen
- Tavoitteen määrittely: tarpeeksi tarkasti määritelty, mitattavissa oleva, saavutettavissa oleva, realistinen, aikataulutettu
- HOPS on prosessi, lomaketta täydennetään prosessin edetessä.
- HOPS-lomake voidaan antaa opiskelijalle etukäteen ja sitä voidaan käsitellä koko ryhmän kesken ennen henkilökohtaista HOPS-keskustelua.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma -täyttöohje

HOPS-lomake (tästä jokainen opisto voi muokata omaan käyttöön sopivan HOPS-lomakkeen)

Opiskelijan tiedot (tätä ei tarvita, jos tiedot Wilmassa)

Nimi	
Syntymäaika	
Ryhmä	
Yhteystiedot	

Huoltajien yhteystiedot	
-------------------------	--

Missä olet opiskellut aikaisemmin?	
Miten kuvailisit aikaisempaa koulunkäyntiäsi?	<i>Avoim kysymys antaa opiskelijalle mahdollisuuden keskittyä juuri niihin asioihin, joita hän on kokenut jotenkin merkitykselliseksi aiemmassa koulunkäynnissä.</i>
Millaisia vahvuuksia sinulla on oppimisessa? Tarvitsetko oppimiseen tukea? Millaista tukea haluat opinnoissa?	<i>Opiskelijaa voidaan auttaa tässä esim. tarjoamalla vahvuuskortit näkyville, joista opiskelija voi löytää itseensä sopivia vahvuuksia.</i>
Miten vietät vapaa-aikaasi? Mitä osaat?	<i>Arkirytm, mahdollisia toimintatapoja erilaisiin tilanteisiin esim. opiskelija ei herää ajoissa (soitetaanko). Osaamisen kartoitusta. Tämä tieto tärkeä myös iltaohjaajalle.</i>
Mistä asioista olet kiinnostunut? Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä? Mitä tulevaisuuden odotuksia/suunnitelmia sinulla on?	<i>Merkityksellisten asioiden löytämistä. Missä näet itsesi 5-10 vuoden päästä?</i>
Mitä meidän olisi hyvä tietää voinnistasi? Miten sinä voit?	<i>Esim. Opiskelijan rooli ryhmän jäsenenä. Mahdolliset koulukiusaamiskokemukset.</i>
Mikä sai sinut hakeutumaan Opistovuosi-linjalle?	<i>Jos opiskelija kertoo, että hänet on "pakotettu" hakemaan opistolle, on sekin tärkeä tieto. Minne muualle hait?</i>

Miten opit parhaiten?	<i>Kuulemalla, tekemällä, puhumalla, yksin, yhdessä jne.</i>
Mitkä asiat voivat helpottaa oppimista? Mitkä asiat tekisivät opiskelusta mielisää?	<i>Oppimisympäristöön liittyvät tekijät. Esim. erityiset opetusjärjestelyt/apuvälineet, eriyttäminen</i>
Onko jotain paikkoja, joissa haluaisit käydä tutustumassa (oppilaitokset, työpaikat, tehtävät/ammatit)?	<i>Mahdollisuudet tutustua toimintaan myös opiston sisällä. Missä paikoissa opiskelija on jo käynyt?</i>
Onko sinulla tarve korottaa peruskoulun arvosanoja?	

Osaamisalueet

Osaamisalueen avaaminen oppilaille (mitä pitää sisällään)	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä osaat jo, mikä sujuu hyvin? • Mitä haluat tästä osaamisalueesta oppia? • Mitä meidän tulisi huomioida tai tietää opetuksessa etukäteen?
Arjen taidot ja elämänhallinta	<i>Opiskelijan päivärytmin kartoitus (uni- ja ruokarytmi)</i>
Opiskelu-, itsetuntemus- ja työelämätaidot	<i>Missä olet aiemmin ollut työharjoittelussa tai kesätöissä?</i>
Vuorovaikutus- ja viestintätaidot	<i>Rooli ryhmässä. Kielitaito tällä hetkellä.</i>

Matemaattiset perustaidot ja ongelmanratkaisutaidot	<i>Mihin olet tarvinnut matematiikkaa käytännön tilanteissa?</i>
Aktiivinen kansalaisuus	<i>Oletko ollut mukana oppilaskuntatoiminnassa, järjestötoiminnassa tms.? Oletko kiinnostunut vaikuttamisesta/politiikasta?</i>
Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot	
Suuntautumisopinnot Vaihtoehdot ja valinnat:	<i>Opistokohtaiset vaihtoehdot</i>

Opistovuoden lopussa

Mikä ala kiinnostaa?	<i>Onko (ollut) jokin toiveammatti?</i>
Aiotko hakea kesätöihin?	
Jatko-opintoihin haku	<i>Yhteishaku/ jatkuva haku</i>

KOPS s. 12-13. Laadukkaiden ohjaus- ja tukipalvelujen järjestämiseksi opiskelusuunnitelmissa tulisi kuvata seuraavat asiakokonaisuudet:

- Miten opiskelijan mahdollisesti tarvitsema elämäntilanteeseen liittyvä ohjaus on järjestetty?*
- Millaista apua opiskelija saa jatko-opintojen suunnittelussa, koulutukseen hakemisessa, pääsykokeisiin valmistautumisessa jne.*
- Miten jatko-opintojen kannalta keskeisten opiskelutaitojen kehittymistä tuetaan (opiskelutekniikat, itsenäisen opiskelun taidot ja itseohjautuvuus, kriittinen lukutaito, tieteellinen kirjoittaminen, opiskelu tietoverkoissa, oppimisen vaikeuksien selvittäminen ja huomiointi)*
- Miten opiskelija tekee henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman kansanopistovuoden ajalle, miten suunnitelman tekoa ohjataan (HOPS-keskustelut) ja miten suunnitelmaa seurataan yhdessä opiskelijan kanssa?*
- Miten tavoitteellisuus ja henkilökohtaiset tavoitteet huomioidaan?*